

Tovább maga: a törvény nem is megy, hanem részletes rendelkezések helyett széleskörű miniszteri felhatalmazásokkal dolgozik. A törvény ezen alapvonása mellett még kiemelendő néhány más, ugyancsak vezető szempont is. Elsősorban feltűnő az a következetesség, amellyel az egész eljárásból a bírói fórumot kizárni törekszik és e szándékait sikerrel keresztül is hajtja. Másodsorban érdekes megfigyelni azt a vezetőhelyzetet, amelyet a törvény minden egyes pontján és rendelkezésében a pénzintézetek javára alapít. Végül szembeötlő az a mérlegelési szabadság, amelyet a törvény az eljárás körül működő egyes szervezeteknek és alakulatoknak az eléjük kerülő esetek eldöntésénél biztosít.

A törvény részletes ismertetése és kritikája e sorok keretében el nem fér, — erre lapunk hasábjain még visszatérünk. Annyi kétségtelen, hogy bár a törvény által bevezetett földteherrendezés alapelgondolása igen szellemes, az a hitelező gazdasági köröknek még igen súlyos gondokat fog okozni, aminek folytán az agrár-hitel jövődjő alakulására való végső kihatása még egyelőre legalább is problematikus. *Dr. Gl. A.*

A hitbizományi ügyekben követendő eljárás módosítása. A hitbizományi jog jelenlegi írott szabályai (az 1862 október 9-én kelt 15.742. sz. udvari rendelet és az 1869 április 7-én kelt hitbizományi eljárási rendelet) nem tartalmaznak ex asse szabályozást a hitbizományba felvett vagyontárgyaknak a hitbizományi kötelékből való kibocsátásáról. Ha tehát a hitbizományi birtokos akármilyen nyomos okból a hitbizományhoz tartozó valamely vagyontárgyat, például ingatlant értékesíteni kívánt volna, úgy erre az idézett rendeletek maguk csak azt a módot adták (1862. évi rendelet 16. §-a), hogy az ingatlan hitbizományi jószág az érdekeltek meghallgatása és a bíróság jóváhagyása után tőkévé változtatandó, amelynek egyharmadát a rendelet 18. §- szerint a hitbizományi birtokos ugyancsak a bíróság jóváhagyása mellett felvehetette. Ezek mellett az írott jogszabályok mellett kifejlődött egy oly gyakorlat, amely a hitbizományi vagyontárgyak felszabadítását az államfő jóváhagyásával lehetővé tette. Volt azonban egy eset, amidőn a hitbizományi ingatlanoknak a hitbizományi leltárbót való törlését írott jogszabály engedte meg: az 1921:XLV. t.-c. 15. §-ának utolsó bekezdése, még pedig abban az esetben, ha a hitbizományi ingatlan után kivetett vagyonváltság fizetése földrészzellett történt. Az igazságügyminiszter a most megjelent 10.130. 1931. I. M. számú rendelettel a kérdést egész terjedelmében szabályozta. Hitbizományi vagyontárgynak a hitbizományi

kötélék alóli feloldása lehetséges a viszonyokban beállott lényeges változások miatt szükségessé vált vagy rendezés céljából; különösen a hitbizományra nehezedő aránytalanul súlyos terhek megszüntetése, vagy csökkentése vagy a változott viszonyok folytán indokolt célszerűbb gazdálkodási mód lehetővé tétele végett vagy egyéb fontos okból. A kérvény az igazságügyminiszternél nyújtandó be, aki azt, ha az előírt alaki kellékeknek megfelel, a hitbizományi bírósághoz küldi le tárgyalás végett. A bíróság meghallgatja az érdekelteket, ellenzésük azonban az ügy elintézését nem gátolja. A tényállás tisztázása után a hitbizományi bíróság az iratokat véleményes jelentéssel az igazságügyminiszterhez terjeszti fel. A kérelem felett az érdemleges döntés az államfőt illeti, míg a foganatosítást az igazságügyminiszter által meghatározott közelebbi módozatok szerint ismét a hitbizományi bíróság végzi.

A rendeletet csak helyeselni lehet, mint minden oly intézkedést, amely a földbirtok kötöttségét megszünteti, vagy a földbirtokforgalom korlátait enyhíti és a megváltozott gazdasági és szociális viszonyokkal számol.

JOGGYAKORLAT

Az ügyvédi megbízás visszavonása. Ügyvédi díjlevelekben szokásos oly kikötés, hogy a külön jutalomdíj nemcsak perveszteség esetén jár, hanem azon esetre is, ha a megbízó a megbízást jogos ok nélkül megvonja. A Kúria által legújabban elbírált konkrét esetben a díjlevél azt a kikötést is tartalmazza, hogy a külön jutalomdíj akkor is jár a megbízás visszavonásának esetén felül, ha megbízó az ellenféllel egyezséget köt, vagy a pert megszünteti, vagy szünetelteti. A Kúria P. VI. 6942, 930. számú határozatában ezt a kikötést „a közrend, mint általános kötelmi korlát szemelőtt tartásával“ hatálytalannak tekinti. A Kúria utal arra, hogy az ügyvédi rendtartás 55. §-ának szóhangzata szerint a kikötött jutalomdíj mérséklését a megbízás visszavonása címen csak akkor engedi meg, ha a fél a megbízást a fegyelmi bíróság által megrótt hiba miatt kényszerült visszavonni, de ezen törvényi rendelkezés ellenére is úgy látja a Kúria, hogy ez a kikötés a megbízás visszavonásának általában az ügy felett való rendelkezésnek a jogát szabad érvényesülésében visszatartólag befolyásoló gátló kényszer és ennek a fél rendelkező szabadságát korlátozó ez a kikötés hatálytalannak tekintendő. A magunk részéről a döntést helyesnek tartjuk, bár a